

ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

СТРУЧНИ ЛИСТ ЗА СВЕ ПОЛИЦИЈСКЕ РАДЊЕ

„ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК“ излази једанпут недељно. По потреби биће ванредних бројева. Претплата се шаље уредништву у Београду „Краљ-Миланова“ ул. бр. 16., а у унутрашњости код овлашћених скуњача или на пошти. Цена је листу: чиновницима, учитељима, званичницима, општинским писарима и осталим званичницима у опште годишње 12, полугодишње 6 динара, гостионичарима и механицијима из унутрашњости годишње 12, полугодишње 8 динара. Жандармима годишње 6, полугодишње 4 динара, ну ови се по овој цени могу претплатити само преко својих команданата, полицијске односно пограничне жандармерије. Надлештвима у опште 20 динара на годину. За иностранство годишње 24, полугодишње, 15 динара. Поједини бројеви „Полицијског Гласника“ не продају се. Писма само плаћена примају се. Рукописи не враћају се. Огласи по погодби.

ЛИСТ УРЕЂУЈЕ ОДБОР

ОДГОВОРНИ УРЕДНИК Н. ДИМИТРИЈЕВИЋ

ЈЕДНА ПОСЕТА КОД ЛОМБРОЗА.

У судско-медицинском институту у Via del Po код Турина, упознао сам се са највећим италијанским антропологом. Кућа је стара, а пред њом је, као свуда у Италији, широк лишњем обрастао ходник, којим се мора проћи да се дође до уског, сиромашног уласка.

У пространом двористику на сводове, поређане су на временом оштећеним постаментима неколике бисте, давно помрлих доцената старог универзитета. Степенице са стране, које ка учioniцама на првом и другом спрату воде, клизаве су, од хода излизане и ма да су мрачне, сматрало се за излишно да се подигну наслони за хватање руку.

Ишао сам тако кроз тамни ходник пажљиво напред, док не наиђох на једна врата и отворих их на срећу. Преда мном се указа просто намештена соба, која је јамачно била одређена за студирање или за склањање препарата. У њој спазих омаљеног човека са дугуљастим, пуначким лицем и готово ружичастим облицима и са белом као снег брадом.

„Куда се улази овде у слушаоницу професора Ломброза?“ запитих га. „Хајдете са мном“ рече омаљени господин и пође преда мном кроз тамни ходник натраг. Он отвори прва врата и ја уђох за њим у чисто окречену слушаоницу. Са дрвених клупа, намештених у виду амфитеатра, тромо се дигоше не баш у тако великом броју сакупљени слушаоци. Ја се освртох зачуђено око себе, погледах у својег пратиоца и — сетих се анегдоте о краљу Хенриху IV. и сељаку, кад су заједно у Париз дошли.

Ломброзо говораше из судске медицине баш о опитима, којима се доказује подобност за живот код новорођене деце. У почетку објашњаваше он опит са плућима и сигурном руком у неколико пута расече леш једног новорођеног детета, извади из њега детиња плућа, исече их у комадиће и баци их у воду у један повећи стаклени суд, како би из пливања по површини или падања на дно суда могао закључити, да ли је дете живо или мртво рођено.

По свршеном предавању упутим се за професором у његову собу, кажем му се по имену и месту одакле сам, и у исто време са нешто устезања, предам му неке испоруке од Мантегаца.

Ломброзо немарно прелети очима оно неколико редака и стрпа писамце, са највећом равнодушношћу на свету, у свој дубоки деп од капута. Мени падоше на памет познате речи једног Американца неком младом грофу, који тражаше тамо места и при томе нарочито истицаше своје племићско порекло: „Код нас вам то неће ништа шкодити.“ Професор је био тако љубазан, да ме сам проведе кроз све околне уске просторије, у којима беше смештена његова огромна библиотека и они препарати, које не беше још предао своме музеуму, да се не би с њима морао растати. Међу књигама приметих да су научници из свију делова Европе заступљени: Французи, Немци, Енглези, Руси — сви, који су ма шта знатније урадили на науци, чији представник беше Ломброзо. Професор прати најновија, ма и најнастранија дела по своме предмету. Књига, у којој се описује морално изметање данашњег Париза у најдирљивим бојама, стоји у истом реду са најновијим списом Крафт-Ебинга: „Das Conträrsexuale vor dem Strafrichter.“

У томе стигосмо пред једну збирку лобања, на коју ми Ломброзо гордо обрати пажњу. Он их беше већим делом сам прикупио а неке од оних, на чијим су раменима оне почивале, и лично познавао. Дугогодишњом студијом оне му беху омиљене и до крајних појединости познате, те им за то и беше уступљено место у његовој најближој околини. — „Ако сравните лобању Европејца и орангутана, наћи ћете, да створови, који су данас обухваћени под именом човека, стоје много даље један од другог, но што је то случај са мајмуном и народима на најнижем ступњу развитка (као што су Бушмени или Веда на Цејлону). Да ли је према томе човек у своме развићу далеки пут од дивљег Африканца до нас самих морао прећи — или је у опште у претаро време краћи пут од мајмуна ка човеку нађен био?“ — Професор куцкаше смештећи се по лобањама и брисаше брижљиво праšину, која беше нападала по празним очним дупљама. Он ми затим показа неколико лобања, које у разним правцима одступају од нормалног типа Европљанина: „Овде примећујемо мањи обим лобање а у вези с тим и мањи волумен мозга, јаче искакање јагодичних костију или закржљалост носног септума (преграде), или најзад прогнатилисус, а то ће рећи већу развијеност доњег дела лица од горњег, услед чега цела физиономија добија животињски изглед, док упало чело већ с поља означава ступидитет (умну неразвијеност). Све су то знаци који показују, да индивидуа није прошла редовни пут свога развића, но је иза својих савременика изостала.“

Колики је труд и колико времена уложио у науку овај велики ум! Он се морао кроз тамне богазе науке о антропогенези и развићу, кроз Дарвинову и Хекелову теорију, пробити, са етнографијом свију раса и њихове културе упознати се, док најзад није успео да створи слику атавистичког злочинца, којег је друштво оставило да испашта за погрешке и страсти својих родитеља или за ђуди природе, која је његово развиће спречавала. И како лако и окретно корача човек, на чијим плећима почива толики терет дубоке изучености. На глатком и свежем лицу толики напори у раду нису оставили ни једне боре, ни једне бразде. Мирне и правилне црте његове дају му шта више израз доброћудности и потпуног задовољства са самим собом. Дубоке бразде и боре су по његовој доктрини знаци злих ђуди, а какву јаче развијену кост лица могао би по који злуради непријатељ узети као атавистичко обележје. И док данас на универзитетима и у образованим центрима Италије овога научара са неугасном ватром јужњачког одушевљења сматрају просто као „генија“ своје отаџбине, дотле би га при читању одличних извештаја обузела нека потајна језа, кад се у његовој памети почну јављати дрске слике генијалних злочинаца или полуделих генија, које је он сам некада свету представљао.

Мој пратилац ми понова објашњаваше, како се италијански правници живо интересују за медицинска питања. Тако причаше он, да се код туринских адвоката, који хоће специјално кривичном праву да се посвете, сматра као неопходно потребно, да неко време „практицирају“ код Ломброза и с његовом се науком упознају.

Бесмо већ на крају Via del Po, за тим дуж реке прођосмо Giardino Pubbico, кад се на његовом западном делу кроз густо лишће дрвећа засветлише нове универзитетске зграде.

Музеум Ломброзин је веома интересан. Велики комади коже, скинуте са помрлих зликоваца, јасно нам показују тако често опсисивана тетовирања. Сујета тих људи учинила је, да они своју кожу украшавају простим писменима, стрелом пробијеним срцима, која су требала љубавне муке да представе, или најзад читавим личностима или призорима, чије значење не беше тешко погодити. Тако сам спазио утетовираног једног жандарма са пуном опремом, око којег са свију страна леже ножеви у знак претње — и тај је човек доиста постао убица свога гониоца.

Ово често тетовирање код злочинаца сматра Ломброзо такође као атавистичке знаке за те људе. Злочинац, који из чисте сујете најосетљивија места свога тела истетовира, никада не може бити обдарен осећањем бола подједнако са нормалним човеком. Код њега се осећај бола не може истом јачином кроз нерве за осећање пренети ка центру, а то је професору довољан знак грубе, атавистичке склоности. Узгред буди речено, и слабије осећање бола код жене (као што се види код неких операција, н. пр. вађења зуба) био је један основ више да негалантиног научара утврди у веровању о инфериоритету жене према финијој организацији човека.

„Но злочинац,“ вели Ломброзо, „може бити у своме делању такође генијалан.“ Доказа за то има тма и тушта. Ту су вам превучене кожом боце италијанских а нарочито сицилијанских разбојника, који су на тим боцама углавном урезивали најбогатије и најукусније орнаменталне слике. Да избегну муке од дугог времена, у стању су такви злочинци да у затвору са шиљатим криветцима, на својим тестијама за воду изрежу слике пуне духа, некад религиозног а често и патриотског садржаја, а да задовоље своје неутољиве жеље за осветом, знају они поред најстрожијег надзора, да саграде себи разна оруђа. Тако је нашао један од њих у башти комад тупог и сломљеног сечива од ножа, углавном га између два дрвета, понуђавајући празнину међу њима тврдиком који је ишчешљао од парчади свога веша, а све то обавио је јаким концем. За тим је изоштрио то сечиво о решетку своје тамнице и пробурао њиме, чим су први пут имали заједнички излаз у шетњу, једног свог друга осуђеника, који га одавно беше проказао надзорнику за неку његову омању грешку. Исто тако и неке ствари за играње справљају злочинци на врло вешт начин и са врло мало потребних средстава, која им стоје на расположењу, као што су на пр. карте за игру (са лепо нацртаним ликовима) или шах (са изрезаним фигурама). Кад добију хартије и перо, они описују често своју судбу на по све оригиналан начин, исецајући се кад и кад са самим собом. И за ово има у музеуму примера у изобиљу.

У другој соби поређана је читава збирка различитог смртносног оружја, узетог од зликоваца. Ту по дуваровима висе сикире, будаци, ножеви, мачеви. Код сваког предмета обешен је по листић хартије, на коме стоји исписано ко се њиме служио и ко је од њега погинуо. Ту вам је сачувано и најневиније, најобичније оруђе: једна вила, једна нога од столице, на чијем једном крају попреканом крвљу, стоји улењено неколико длака из косе. Какве слике не би себи могла створити нека надражљива уобразиља при посматрању тих немих сведока гнусних злочинаста! (свршиће се). **Др. Ђ. Ј. Н.**

УПУТСТВА

ЗА ИСЉЕДНИКЕ У КРИВИЧНИМ ДЕЛИМА.
(НАСТАВАК)

а). О погоднијем изгледу коња.

Ваља знати да сваки онај, који са коњима тргује, или ма само једног коња за продају има, да ће се тај старати, да му штала буде тако удешена, те да му коњи што боље изгледају. Сваки ће трговац нарочито на то pazити, да му штала буде чиста, видна и што је могуће лепше уређена. Коњи се и по боји једни од других одвајају. Они носе беле уларе, а под им је с преда виши, него одостраг тако, да се они у оном тренутку, када неко у шталу уђе, камцијом, или другим каквим сретством напред потерају, те усљед тога изгледају свежи, весели и срчани.

Када купац приђе коњу, онда трговац ухвати овога (коња) за главу, држи је у вис, а међутим шиба живинче по стражњем делу, само да добије погодан изглед. На тај начин изгледа

као исправан, опружен и веома је допадљив. У исто се време тако забануре и могуће мање на њему, као нпр. сувише висока грбача, претерано развијени стражни део, рђав ход ит.д. једном речју, коњ учини тиме сразмерно добар утисак, а то је оно што је главно и што се обично тражи. Шта више, може се том приликом и нека велика мања да прикрије нпр. ако су му леђа увијена, те се то може на тај начин прикрити; а кад се одмах затим на таког коња метне покривач или седло, онда се та мана још мање може да запази. У таким приликама трговац обично глади коња по леђима, и притискује га ноктима по ртењачи, усљед чега се коњ опружи и држи се право. На тај начин купац не опази мању „увијена леђа,“ и ако баш што примети, он обично мисли, да то није мана, но обичан увијутак, или када се „протеже и тегли.“

Ако се пак укаже потреба, да се коњ још боље проматра, онда га трговац изводи из штале у авлију, на којој су зидови увек свеже обојадисани, те да на тај начин коњ добије што погоднији изглед. Он га ту тако намести, да она страна, на којој му је мана, буде окренута зиду те да се не види. Дође ли му купац ближе, то трговац опет окрене коња, али тако да овај само ону „добра“ страну може да види, а не и ону са маном. Ту другу страну види он само летимично и у проходњи коња. Сем тога, у то време, кад би се мана могла запазити, трговац нагна коња да понгравља, да скаче, или га доведе до ма каквог другог узбуђења тако, да купац не добије времена, да постојећу ману на њему запази. Ако купац изрично захте, да види и другу страну коња, то га трговац онда најљубиво поведе до друге стране зида, и ту га заустави. Ако је пре глава била окренута северу, сада је на другој страни зида окренута југу. Купцу, који обично на средини авлије стоји и посматра, на тај се начин опет показује само она „добра“ страна коња. Тако он уобрази, да је видео и другу страну, јер је глава коњска на другу страну окренута.

При сваком положају, који коњ при прегледању треба да заузме, трговци се старају, да га тако наместе, да му предње ноге узвишеније стоје. Такав положај даје коњу лепши и срчанији изглед, а доприноси к томе још и то, да на тај начин мане на предњим ногама сасвим неопажене остану. Тежина тела пада на стражњи део, предње се ноге лепо опруже, и добијају правилан, сигуран и потпуно миран положај.

Осим тога ваља знати, да се може трговцу указати прилика, да и у величини коња предузме мале исправке. По правду је свакоме трговцу до тога стало, да коња представи већим, но што је у самој ствари, јер већи коњи имају обично боље прође по мањи, и више се траже по мањи. Но према околностима, може му затребати, да свога коња мањим представи, но што је у самој ствари, особито ако се купац изјасни, да му је мањи коњ потребан. То обично бива у приликама, кад купац хоће да набави пар коња за презање, подједнаке величине. Ако трговац нема таква два подједнака коња, он онда прибегава мариџетлуку, те да једног од својих коња представи већим, а другог опет мањим, док не успе, да их обадва претстави купцу, као подједнако велика. Сретства за то постоје пре свега у самом положају коња, помоћу кога се он може представити опружен, или увећан, па ма то било само за неколико пртица. За тим се коњ у таком положају мери, при чему трговац купцу прича, ласка и т.д., само да овога убеди, да мера коња одговара потпуно његовом тражењу.

Кад је свршено са мерењем на задовољство купчево, онда се прелази на зауздавање коња. Треба знати да је за трговца главна ствар, да он при продаји коња не употребљава такве уздице, за које би му требало дуже времена, док их коњу наметне, те да купац за то време не добије прилике, да запази какву неправилност на коњу. Уздице му морају бити просте, морају пасовати и бити у потпуном реду тако, да се могу брзо коњу наметнути. При том трговац пази, да не повреди коња, ако овај случајно какву год ману има у устима. Ако купац зашита, зашто се баш такве уздице употребљавају за зауздавање коња, онда трговци одмах уму да докажу, да су те уздице најбоље и најмодернеје, и да коњи ту врсту уздица највећма бегенишу и т.д.

Из свега до сада наведенога јасно је, да има много разних мариџетлука, које трговци са коњима употребљавају, само да својим коњима даду погоднији изглед пред купцима, и да на разне начине прикривају мане на коњима, које су ради куп-

дима да продаду. Овако њихово поступање ништа друго није до превара и обмана.

Зато нека је сваком препоручено, да при куповини коња на све напред поменуте маријетлуке о погоднијем изгледу коња пазе, како неби били преварени и оштећени. А иследницима нека ово служи за поуку и упутство, како би се у конкретним случајевима умели да нађу, и како би затим могли спешније поједина таква ислеђења руководити.

б). Употребa извесних физиолошких момената.

И оно неколико сретстава, која амо спадају, не могу се сама по себи узети као казнима. Али она то могу бити, ако су помешана са другим сретствима за варање, те се са овима заједно као потпуна превара појаве. Већ и у самом начину, како трговац намерава некога да преври бојадисањем каквога живинчета, лежи употреба физиолошких принципа. Беле сјајне уздице, наметнуте на каквог не баш елегантног „мркова“, причињавају, те овај изгледа као прави и фини „вранац.“ А кад се на њ метне још и какав леп и плав покривач, онда изгледа још и боље и достојанственије. Сваки свеже обојадисани зид, увеличава боју сваког коња. А кад се коњу премажу длаке машћу па се изведе на сунце, онда му длаке имају веома светлу, златали боју, те паравно да на тај начин при приказу добија већу важност, а по том, разуме се, и бољу цену.

Дакле, као што се из наведенога види, и само бојадисање коња, као и употреба извесних физиолошких момената, имају великога, а по неки пут можда и пресуднога утицаја на преображај коња, па зато треба како појединац, тако особито и иследник и на то да пазе, како би могао каквој могућој превари на пут стати, или јој иначе у траг ући.

в). Употреба психолошких момената.

Ти се моменти односе на говорљивост, познавање људи, вештину и умешност трговца, да слабости купчеве уме zgodно за се да употреби. С тога се у народу и вели: „да џамбасу од хаљаду речи можеш веровати само једну, а-и ову само у пола.“ Онога, који уме купцу да намете коња са каквом врло великом маном називају „изученим џамбасом у јеврејској кожи.“ Ови уму те мане купцу тако да представе, као да су оне са свим незнатне, и као да ни најмање не утичу на доброту и издржљивост коња. Што се тиче старости коња, они увек купца убеђују, да је овај у „најбољем добу“; сем тога, да му је боја најмодернија; да се најбоље јаше; да се плаши за то, што је млад и т. д., и ако све то обратно стоји. Ако купац примети, да је коњ болестан, они онда представљају, да је то само случајно, и да ће доцније бити све здравији. Ако рама, онда обично тврде, да му је „јуче“ невестити ковач погрешно забио ексер у копиту. А ако купац наведе, да би волео коња са таким и таким длаком, онда му они доказују, да ће дотични коњ при првом мењању длаке, добити нову и то баш сасвим онаку какву купац жели. Све што би се на коњу као неправилно приметило, уму они вешито и на њима својствени начин да оповргну и да докажу, да је то или случајно, или из навике, и да се све то за осам дана може лепо да поправи.

(НАСТАВИТЕ СЕ)

ПОЛИЦИЈСКИ РЕЧНИК.

Општински послови.

(НАСТАВАК)

Уверење.

Подносени грађани и притежаоци непокретног имања, овим уверењем уверавамо све државне па и духовну власт, да је Петрија, удова Марка Величковића из Пожеге, стара 38 година, вере православне, рођена у Пожези; да се после смрти свога мужа Марка, непрестано налази у безбрачном стању, и да није ни с' ким и нигде ступала у брак до данас, нити у брачне преговоре и да стоји без икакве обавезе.

Ову уверу издајемо Петрији на њену употребу, потврђену влашћу, јамчећи за садржину, напном грађанском чашћу и имовином.

20. Јануара 1898. г.
Пожега.

Милосав Петровић мехаџ.
Павле Ранковић опанчар.
Милун Иванић терзија.

NB. И код ова два уверења иста она судска процедура, оне потврде код општ. суда.

Ова процедура је исписана код првог уверења.

При ступању у брак код подофицира стоји једна одредба законска, да се родитељи девојчини обвезују према држави и према мужу удавачином, да ће и њу и њену децу издржавати пристojно и онда, када је муж у походу или у рату. Да би општинске власти пред собом имале формулар за ове обавезе, ми ћемо овде исписати:

Обавеза.

Ја, Манојло Ђорђевић опанчар овдашњи обвезујем се, да ћу моју кћер Симку, а будућу супругу Петра Милетића артилеријског наредника, као и њену децу, ако их буде имала, за сво време, докле њен муж Петар буде био у војној служби, или при његовом походу, ма где био по служби или у рату, пристojно издржавати.

10. Авг. 1897.

Манојло Ђорђевић опанчар
из Ваљева.

Ваљево.

Потврда.

Да је Манојло Ђорђевић опанчар оvd., кога потписани члан суда лично познаје, ову обавезу и њену садржину, као и потпис, за своју сопствену пред овим судом признао, и исту г. Петру Милетићу артилеријском нареднику издао, суд општине града Ваљева тврди.

№ 1583.

10. Авг. 1897. г.

Ваљево.

Писар:

Н. Н.

За дозволу при ступању у брак нижих чиновца у војсци, нужне су још и ове форме:

Уверење.

Манојло Ђорђевић опанчар оvd., жена му Миленија, и кћи им Симка, по своме положају и понашању у свима круговима грађанског друштва, заслужују сваку пошту и уважање, а општинска власт им признаје часност и добро владање, какво се од једне часне и поштене фамилије има очекивати.

Ово уверење издаје суд Манојлу на његов захтев и употребу, пошто је прописну таксу у два дин. платио.

Од суда општине града Ваљева 10. Августа 1897. год.
№ 1584 у Ваљеву.

За председ. суда

Члан:

Н. Н.

Писар:

Н. Н.

в. Уверења потребна за тражење прекоредног зајма код
Управе Фондова:

Уверење.

Суд општине града Смедерева, на основу личног уверења, потписаног часништва општине смедеревске, а и на основу прибављених доказа уверава сваку власт:

1. да је Милану И. Петровићу абадији, од 1892. год. па до пре кратког времена боловало 6-торо деце, па и жена, и да су сви помрли, те је се услед тих несрећних недаћа, које око лечења, као и око саране, морао задужити приватним лицима и разним повчаним заводима, са сумом од 10.000 динара. И то:

а., Петру Марковићу трг., по облигацији 7.000 динара са 10% год. интер., којој је рок за исплату протекао 1. априла ове године;

б., Пајки Вучковића удови, 500 динара по облигацији са 12% год. инт., којој је рок протекао 10. јула ове год.;

в., Смедеревској Штедионици ресто 1000 динара са 10% год. инт. по меници којој рок плаћања долази 23. септембра ове год.;

г., Београдској Задрузи за међусобно помагање и штедњу по меници ресто 300 динара са 9% инт. којој је рок плаћања 18. октобра ове год.

д., Општини Смедеревској 700 динара са 6% год. интер. по облигацији, којој је рок за исплату протекао 1. маја тек. године;

е., Разним повериоцима по отвореним рачунима 500 дин.

2., да му је сада због прошлих, као и наступајућих рокова плаћања, а нарочито због одказаног зајма, од стране приватних поверилаца, дошло имање у опасност, које да би спасао, да се не би у ово критично доба у бесцење продало, нуждан му је прекоредни зајам из Управе Фондова у суми од

10.000 динара, јер ако исти у што краћем времену не добије, имаће ће му морати бити изложено продаји, а он ће тада савршено материјално пропасти.

Ово уверење издаје суд Милану на његов захтев, а према распису г. Министра народне привреде од 12. маја 1893. год. П. № 1690 с тим, да је такса у 2 динара наплаћена.

Од суда општине града Смедерева 21. Августа 1897. год. № 4581. у Смедереву.

Секретар:
Н. Н.

(Печат)

Председ. суда:
Н. Н.
Одборници:
Н. Н.
Н. Н.
Н. Н.

Уверење.

Суд општине бргулске у срезу посаво-тамнавском, окр. подринског, на основу знања и личног уверења, подписаног часништва општине бргулске, уверава сваку власт:

да је Марко Петровић земљоделац из Бргула, ове године претрпео огромну штету од града, који је на дан 20. јуна ове године пао, тако, да му је упропастио сву ово-годишњу летину, ливаде, поломио воће, покварио зграде, оставивши га без хране и за своју чељад и за стоку, која му је још неповређена остала, услед чега, а да би се одржао и да би своје порушено и упропаћено имање у ред довео, нуждан му је прекоредан зајам у суми од три хиљаде динара, колико му је и штета учињена, која је од стране суда на лицу места нађена и констатована.

Ово уверење издаје суд Марку на његов захтев а према распису г. Министра нар. привреде од 12. Маја 1893. године П. № 1690, с тим, да је такса у два динара наплаћена.

Од суда општине бргулске 1. августа 1897. год. № 534 у Бргулама.

Писар:
Н. Н.
Одборници:
Н. Н.
Н. Н.
Н. Н.

(Печат)

Председник суда
општине бргулске
Н. Н.
Кмет села Бргула:
Н. Н.

Ова уверења морају бити потврђена полицијском влашћу, тако, да се тврди општински печат, поднесе часника па и држина у њему.

ЈЕДНА НЕПРАВИЛНА ПРЕСУДА.

Дошла нам је до руке овака једна пресуда:

— Марко Урошевић из Н. окривљен је, што је 25 марта 189* год. у кафани код „Сокола“, говорио, како је власт среза Н. неваљала; како су јој све наредбе не законите и т. д. За тим је худно веру и исејавао црквене наше обичаје. И најзад, после свега тога, сео је за сто и картао се на новац.

Према овоме Марко је учинио три кривце и то: из § 359 тач. 3, § 365 тач. 1 и § 361 крив. закона.

Дело је сведоцима потпуно доказано, а и сам је окривљени Марко исто признао — § 34 и 35 полицијске уредбе.

Са наведенога, а на основу § 359 тач. 3, § 361 и § 365 крив. закона и закона о таксама, власт среза Н.

Пресуђује:

Да се окрив. Марко за сва ова дела казни са десет дана затвора, о своме трошку, и да за ову пресуду плати 2 динара у таксеним маркама.

По § 15 и 16 полиц. уредбе ова је пресуда одмах извршена. Саопштити му ову пресуду на потпис и одмах је извршити.

26 марта 189*
у Н.

Начелник ерески,
Н. Н.

Питање: У чему је ова пресуда неправилна, и што јој још оскудева, па да буде пуноважна и на закону основана?

Рок за одговор остављамо до 30 априла тек. год. Најправилнији одговор, који, поред законског прописа, буде још и лепо стилизован, без граматичких погрешака, штампаћемо у нашем листу.

ДРСКИ РАЗВОЈНИЦИ.

Осим књижевности било је разговора и о животу. Водила се доста жива препирка о вину, које су више пили но што су критиковали. Један незахвалник чак је тврдио: да је вино панело штете људском роду, „оно је, може се казати, упропастило толике хиљаде, оно је,....“

— И спасло многе становнике ове грешне земље.

Од једном наши погледи окренуше се на ту страну. Ко то избади говорника из такта? Гле, то је власт, у лицу господина П., иначе нашег одличног пријатеља и члана престоичке полиције.

— Не могу господо да допустим, да се у овако племенитом друштву, тај најплеменитији напитац куди, у толико пре, што ја знам за један случај, где је чак и флаша још неиспијена вина добра донела.

Ми сви гракнусмо да нам прича, јер је г. П био познат као приповедач.

— Слушајте само и не прекидајте ме.

И он отпоче причу.

I.

Има томе већ неколико година. Богати новосадски трговац Стеван Н. дође послом у нашу престоницу: продао је једно своје имање, које је имао у Београду, и пошто је и кунац био имућан човек, то га позове у београдску задругу, која ће му предати новац за продато имање.

Бавећи се у задрузи случајно му се оте поглед на једнога човека, који га халапљивим погледом посматра и гута очима злато и банке, које овај од благајника примаше. Колико је у први мах легитимичним погледом опазио, тај човек није био млад; лице му је било суво, готово онањено, пуне браде, а носно се доста оскудно.

„Што ли ме овај овако посматра“, помисли трговац, сабирајући новац. „Можда нема да плати отплату на меници, па сад гледећи ово, криво му је што није у његовом цепену“.

Примање новаца подуже је трајало, јер је сума била позамашна. Кад је изашао на поље, посећи повце са собом, већ су улице биле осветљене.

Баш при самом изласку поглед му се сукоби понова са човеком који га мало час онако халапљиво посматра.

„Сигурно, какав докон човек!“ Даље није имао времена ни потребе да о њему размишља. Београд, живот у њему и друге ствари, брзо обратише његову пажњу на другу страну и из очију му брзо ишчезе онај чудни лик. После свршених послова, он одмах похита у хотел „код Круне“, где је био одсео, да се припреми, како би се могао кренути на пут пољашњим брзим возом. Успут прочита на зиду прилепљену објаву, у позоришту се тога вечера давала нека нова шаљива представа.

— Врло добро, рече он задовољан самоме себи, само да лепо оставим новце, па ћу онда отићи мало у позориште.

И тако уради, затвори новац у свој кучерчић, који предаде гостиничару на чување. После тога се осети потпуно безбрижан и безбедан, те се крену у позориште. Тек при пооследњем чину сети се да му ваља још исте ноћи путовати. Да би се, ма и на брзу руку, могао спремити, он похита у свој хотел. Баш на самом уласку примети опет оне халапљиве и мирне очи, које га данас готово гутаху. Да, он је, онај исти суви високи човек изађе му пред очи и нестале га у помрчини.

„Ко је тај човек и шта тражи он? Или је то пуки случај да га је и овом приликом видео?“ Но Стеван ни овом приликом не имађаше времена да о томе размишља. Могућно да је осим овога бар још тројицу или четворицу њих видео данас неколико пута, али му само нису пали у очи као овај човек. Брзо исплати рачун, седе у кола и одвезе се на железницу. У памети претураше доживљаје данашњег дана. Још му је остало четврт сата времена, с тога се пожури да што пре узме карту. Како је имао уза се велику суму новаца, то ради сигурности при путовању, узе карту прве класе.

До Земуна је био сам у вагону. Ту дозва кондуктера и даде му пет форината.

— Ево вам ово, али да ми на другој или трећој штацији одавде донесите једну или две флаше добра вина, а остало задржите за себе... али вас лепо молим, да не пуштате никога више у овај купе, хоћу да спавам.

Кондуктер, Мађар, обећа да ће вино набавити, а што се тиче друге жеље, гледаће, ако буде могућно, да је испуни, јер је само један вагон прве класе у целом возу.

Тек што је кондуктер врата за собом затворио, наиђе један млад елегантан господин.

— Извините, господине, заузето је...

— Ја видим да сте ту ви сами, а овде има места још за четворицу, осим мене и вас... Ако сте ви сва места закупили и платили, онда пардон. Али, иначе, ја мислим да немате и да не можете ништа имати против тога, што је још један путник с вама.

— Али, обратите се кондуктеру, он ће вам наћи места.

— Молим лепо, ви мени ништа не сметате, а ја вама ни толико... а има места за обојицу, да се сити наспавамо.

Рекавши то он спусти кожни торбу на седиште од затворена плиша и сам седе баш према сапутнику. Трговац, шта је знао друго радити, но да се приволе сили околности. Млади господин, и ако је био укусно и луксузно одевен, био је некако врло дрска понашања. Једно га је ипак чудило: како да овај човек узме-карту прве класе, кад се чак и он снебивао,

тије фантазије. Остарији господин у овај мах не изгледаше му тако чудан, као што му се данас у два маха учинило. Овај човек, кога млади дрски господин назва секретарем, и по оделу и по понашању припадао је отменој класи, па и она озбиљност, којом се он понашаше према младом господину издаваше га за човека од положаја.

Воз је јурпо највећом брзином. Млади господин не могаде оћутати, но лепо исприча „господину секретару“, како је више силом по милом добио своје место у купеу. После тога „секретар“ се окрете трговцу.

— Извините, господине... Али, ако вам што моје друштво смета, ја ћу на првој штацији потражити други купе?

Тако учтиво извињавање показа човека светског и кавалера. Трговац одговори:

— Молим, о молим.... драго ми је. Немари сад ништа; али искрено да вам признам, ја сам хтео мало проспавати, али сад... сад могу и овако.... Мало ћемо разговарати и ћаскати.

— А што молим? Немојте се и ви снебивати због мене ни најмање, одговори „секретар“. Млади господин ће лепо сести поред мене, а ви можете мало дремнути.

Добросав Максич.

Никола Рајчевић.

Исаило — Миша Јелисијевић.

Види опис о њима на 8 страни под насловом „Из Халдучије“.

да ли да и сам чини тај излишни луксуз. Нови сапутник био је задовољан што је остао у купеу и приђе прозору. Наједанпут га отвори и стаде викати:

— Господине секретару, господине секретару... оћете ли и ви на пут?

— Оћу — чу се глас са перона

— Имате карту прве класе?

— Наравно...

— Е, врло добро... Изволите, изволите овамо... има места!

Па се обрати сапутнику;

— Неће вам, мислим, бити непријатно да са госп. секретаром путујемо?

Стеван већ увиде, да не може сам у купеу остати.

— Што, молим, нека изволи.

У тај мах врата се отворише и у купе уђе и трећи сапутник, баш у тренутку, кад је избијало треће звоно и воз се поче кретати...

II.

Стеван не могаде очима да верује: нови путник баш главом онај чудни човек, који га је онако халаљиво данас посматрао. Је ли сад и ово пуки случај или се иза свега крије кака зликовачка намера? Да ли је дрски улазак младога сапутника игра прости случајности, или је овде удешена комедија каке лоповске компаније?

Није много требало и Стеван се сам смејао себи што је тако смешно уображен, те је у стању да испреда најчуднова-

При тим речима „секретар“ понуди младога сапутника да узме место поред њега, што овај, без оклевања одмах учини.

— Но, ја мислим да имате доста простора, настави „секретар“ пријатељским тоном. Ви сте први дошли, ви имате и права на најгодније седиште. А и за нас има сувише места.

— Баш вам хвала! Ја ћу бити слободан, да мало прилегнем. Па онда гурну са свим у крај свој куферчић и положи главу на њ. Тако дакле: новац је сигуран — под његовом је главом; а он ће се показивати задовољан и савив, али ће опрезно и крадом посматрати своје сапутнике. Но му непрестано чудно изгледаше, да види и вечерас истога човека и то као сапутника. Испрва му се учини да се препознао. „Да ли је заиста то онај исти човек, кога сам видео данас? Ама онај не изгледаше да би могао путовати и другом класом, а камо ли првом... али ту је поглед исти, ту оно суво лице и брада. Ако је исти, онда ми ваља бити на опрезу“ — тако претураше Стеван по памети.

— Допустите, ја, знате, дуваним, рече „секретар“, те и не сачекавши одговора, извуче сребрну табакеру и понуди сапутницима.

— Хвала!

— Благодарим! одазваше се попућени.

И густе димови колутаху се у маленом купеу. Но дим из Стеванове цигаре као да га опијаше; осети како му се трепавице саме скупљају; очи се саме заклапају... учини му се да му млади господин меће под нос неку мараму... и он са

свим изгуби свест... Заспа... Али и у самом сну чује живахан разговор. Оба путника препираху се.

— Одмах да искочимо, нема опасности. Ја познајем место ово врло добро, и боље је да одмах ухватимо маглу. — То беше сурови глас младога господина.

— Којешта, прекиде га „секретар“. Нисам луд да скр'ам врат и сломијем ноге. За кратко време биће штација; ту ћемо лепо изићи и очистити чувства. То је много боље, него рескирати живот и ломити ноге.

— Али, ако се он раније пробуди и види да му је измакнут „јастук“ његов испод главе?

— А зар нисмо овде нас двојица? Ми ћемо га онда просто причврљити...

— Ех, којешта. Не марим ја за такве операције. Ти знаш да си обећао, да тога неће бити и рекао си да је ово лак посао. Ја нерадо, врло нерадо машам се оружја. У осталом овако ћемо: ја ћу бацити куферче кроз прозор и за њим искочити — и ту отвори прозор.

— Ти можеш скочити, одговори „секретар“, али куферче мора овде, уз мене бити.

— За бога, кад ја раније с њим измакнем, ти нећеш имати никакве бригае.

— Јок, јок! Овако мора бити: ми ћемо изићи на првој станици, и пре но што се наш драги сапутник пробуди, ми ћемо бити далеко.

Стеван све то слуша кроза сан али му беше немогућно очи да отвори; као да га је когод опчињно, није се могао с места покренути.

Како је прозор био отворен то струја хладног ваздуха разведри свест спавачеву и он се поче мицати.

— Ето ти, рече млади човек... Ја ћу урадити што ја хоћу. И покуша да зграби куфер и баци кроз прозор; но „секретар“ залупи прозор и оштро рече:

→ Да руком дарнуо ниси... није то само твоје, но је заједничко.

А Стеван се одједном освести; као да га мигу пијанство, он се издиже. Без премишљања, без ичега, обрван једином мишљу да спасе своје благо, он се устрми на „секретара“.

— Ниткове... лудежу! Неће ти посао испасти за руком. Отпоче хрвање и гушање. И ако је „секретар“ био снажан, очајање похараноме даде циновску снагу и готов беше да свали пода се старога зликовца. „Млади господин“ је за један часак посматрао борбу, премишљајући, шта ће за њега бити најзгодније: да се придружи ортаку или да стругне кроз прозор.

— Помози, крклао је стари лопов. Ако не помогнеш обоје смо изгубљени. Тада тек прискочи у помоћ млади зликовац. „Секретар“ је био у рукама Стевановим; млади разбојник притисне да свали Стевана; али га овај изненада зграби и за тренут ока баци под ноге.

Наста читав гужва. Зачу се старчев глас:

— Нож, брзо нож... удри! Иначе смо пропали!

Млади разбојник као да још немаше ту кураж; али како беше настала опасност за крадљивце, он се није смео дуго премишљати.

— Нож, море, кад ти кажем!

Но овај још као да оклеваше.

Тада воз поче да тутњи... Зачу се дуго звиждање.

— Чујеш, звижди! Ето, воз још мало па ће да стане!

И у руци младога разбојника заблиста нож. Стеван га опази, али не беше слободних руку да би за нож ухватио.

— Удри бре, шта чекаш!

Стеван осети бол у глави, замагли му се пред очима и страшним гласом продера се за помоћ. Зликовац га је ударио један пут; али не силно. Ако удари још једном он је изгубљен....

III.

На једанпут се отворише врата и на њима се појави кондуктер са једном флашом у руци.

— Вина ево, госпо....

Али му реч застаде у грлу; флаша са вином испале из руке... у том га силно удари један човек и искочи на перон. Кондуктер хтеде потрчати за бегунцем, али га задржа очајни глас рањеника, што мољаше за помоћ.

Зликовци су знали да воз стаје, али нису знали да је њихов сапутник поручио флашу вина... По њиховом рачуну, они су мислили, да неће нико долазити, они ће мирно извршити злочин и побећи. Али „човек једно жели, судба друго дели“...

„Секретар“ се у први мах јако збуни, али се брзо прибра и потрча за бегунцем, захвативши и куфер са собом.

— Врже за зликовцем рече, да нам не умакне... Он нас је у сну напао.

Но кондуктер га стеже.

— Ни сместа да се нисте макли, господине, погинућете.

— Али зликовац?

— Биће ухваћен.

Но „секретар“ хтеде силом да се искобеља. Кондуктер викну колико га грло носи за помоћ.

Кад су, шеф станице, један полицај и још неки људи, ушли у купе, на поду је лежао Стеван у крви, али још при свести.

— Мој куфер... Новци... Зликовци...

Воз је морао чекати док рањеника не снесоме у чекаоницу, где му је указана најпотребнија помоћ: рану му опрали млаком водом и превили. За то време станична полиција ради сваке сигурности, веже „господина секретара“, који већ није имао куд. Случај је хтео да нож не погоди зликовца баш у врат; нож је склизнуо пресекавши две омање вратне жиле и захватио кључачу и ту се зауставио. Потера је похитала за младим зликовцем, али је било узалуд, ноћ га је сакрила и нису га могли наћи.

Кад су рањеника уредили однели су га патраг у воз... После десетак, петнајест минути задоцнења воз се крену даље још јачом брзином. А стари зликовац, кога млади ортак називаше са поштовањем „господин секретар“ са два жандарма, везан, би одведен из I кл. у један купе III класе. Полиција новосадска је одмах познала свога пекадашњег становника. „Господин секретар“ је био једна стара коцкарчина и разбојник, који је више година провео по полицијским апсанама а био је у два маха „питомац“ београдског казамата и једанпут петроварадинског. Он се, по свој прилици, данас тамо наводи, али свакако, не да секретарише, но да туца камење, или да прави четке и свирале...

Онога дана, када је Стеван дошао у Задругу новац свој да подигне, он га је приметио; а како се дуго бавио примањем новаца, то је закључио, да то мора бити велика сума коју овај човек узима. За то се реши да га никако не пушта из из вида. Али, као мајстор од заната, да га не би приметили, да не би изгледао сувише сумњив, он је се измакао и предао га на мотрење младоме ортаку свом, кога Стеван није никако ни приметио. Млади лопов био је један од оних многих београдских мангупа и беспосличара, којих је наша престоница била препуна: лепо се носи, скита се од каване до каване, проводи свој век у ситним крајама, преварама, кајишарлуцима и коцкању. Често пута се деси да је то син честитих и имућних родитеља, кога није у стању ни школа ни строгост у ред да доведе.

Овај млади кандидат за робију, чим је чуо да Стеван има уза се замашну суму, на своју руку спремао је план да га покраде. Он је чак и у хотел долазио; а познавајући се случајно са једним келнером сазна за име странца, сазна одакле је и када ће да путује. Кад није могао ништа успети још у вароши, он се реши да га прати на путу, и ако му је келнер напоменуо, да је путник с новцима врло опрезан и да је своје црно куферче поверио газди на чување.

Тада овај брзо одјурн нађе свога старијега садруга и, после краткога саветовања удесе смеони план да и они путују, да на путу учине напад; да, ако је путник сам у купеу, наркотичним средствима, опијумом, успавају путника и похарају га. И тај план готово је већ био и у неколико изведен; али је погрешка била у томе, што млади лопов није држао под носом путнику дуже времена мараму, која је била попрекана и натопљена опијумом, те се овај, за време док је прозор био отворен, пробуди и примети зликовце. Друга је погрешка — о којој крадљивци ни сањали нису — флаша с вином! Они нису ни на крај памети имали ту срећну случајност која је Стевану живот и новац спасла. Путник је поручио вино, а кондуктер је с њим напишао у оном тренутку, кад је Стевану живот о концу висио, кад се већ купао у сопственој крви.

«Господин секретар» је код власти признао дело. У осталом није морао то чинити: полиција је њега врло добро познавала. По због огорчености на свог ортака, у овом гнусном а смишљеном злочину, он најзад прокаже име његово. Полиција му врло брзо уђе у траг... и сад, наравно, «млади господин» прави друштво «господину секретару» у казамату. Но како се тај догађај догодио давно, можда су оба до сад свршили на вешалима.

Стеван се, после кратка боловања опоравио, јер рана није била смртоносна. И данас, после преживљенога догађаја оне страшне ноћи, он јако цени црвенику, и кад год принесе устима чашу с вином, њему кроз свест вазда пролети успомена на ону страшну ноћ у возу, где замало није главом платио, да га није удес сачувао; а тај удес његов била је флаша вина, коју он, истина онда није попио, али која му је добро чинила...

Приповедач заћута, па се за тим исправи.

— Господо, заврши он, вино има и својих добрих страна, нарочито добро вино, као ово домаћиново... У то име «да живи руменике сјај»...

А гости у глас громогласно запеваше «Многаја»...

ИЗ ПОЛИЦИЈСКОГ АЛБУМА.

Јевта Драшковић, лопов. Некада је био вешт и спреман машин-шлосер у фабрици електричног осветљења, а сада га по-

лиција бележи у ред опасних лопова београдских. Нема пуна година од како се је одао неваљалим делима, а већ је два пута судски осуђен, оба пута због опасних крађа. Први пут осуђен је јуна месеца 1897. г. пресудом прв. суда за град Београд № 11640 на шест мес. затвора, због опасне крађе извршене кафецији код «Мале Касине». Са ове осуде пуштен је крајем месеца децембра 1897. а већ у јануару 1898. г. дошао је понова у затвор, за то, што је ноћу између 11. и 12. ист. мес. извршио опасну крађу у Св.-Савком дому. Из учioniце, која је на другом спрату, а до које је доспео прескакањем зида и разваљивањем врата, Јевта је украо један нов зимски капут, два пара нових ципела и један шенир. По захваљујући брзој и вештој истрази, домах сутрадан Јевта је ухваћен и притворен.

Пресудом првостеп. суда за град Београд од 9. фебруара тек. год. Бр. 3034, Јевта је због ове крађе осуђен на осам година робије. Колико је Јевта опасан најбоље нам доказује то, што је покушао да побегне из опште државне болнице, где је на лечењу био, набавив и тестеру за сечење окова. Срећа је, што се за ову његову намеру благовремено сазнало и он из болнице спроведен управи београдског казненог завода на издржање осуде.

Јевта је родом из Никшића у Црној Гори; има 23 год. писмен је; веома дрзак и опасан. Сем шлосерског зна још и молерски занат.

Димитрије — Мита Витез звани **Штета**. Ми смо у прошлогодишњем 20. броју донели слику овога Витеза који смело и витешки напада на своје непријатеље — Вертхајмове касе. На захтев многих ниших ово-годишњих претплатника, који у прошлој години нису лист примали, доносимо понова слику његову, тим пре, што је Витез 15. ов. мес. осуђен пресудом првостеп. суда за град Београд — на смрт.

Мита је родом из Жабља у Бачкој; по занату је келнер. У Србији стално живи од 1882. године. Извршио је небројено

опасних крађа, за које је више пута осуђиван на робију. За извршене крађе Апостолу Костићу хлебару и Димитрију Ристићу бившем дуваницији и кафецији код «Миријева» осуђен је на — смрт. Но ни осуда на смртну казну, која је владалачком милошћу замењена робијом — није утицала на овог неваљалца, и он је продужио свој стари занат. Тако, ноћу између 7. и 8. новембра пр. год. у друштву са још два своја друга исекао је касу Николе Ковачевића олд. магацији а из исте однели преко 5000 динара. Енергичним заузимањем полицијских органа, Мита је после десет дана ухваћен у Паланци. За ово дело, које је потпуно доказано, Мита је осуђен на смрт.

У идућем броју донећемо и слику његове саучеснице.

НИКОЛА МИЛОЈЕВИЋ.*

Сабор је у Ц. Ама сабор каквог нису запамтили ни најстарији мештани тога мирног ал' живог сеопета. Света пуно. Све је то изблачено у стајаће рухо. За јадном совром седе први домаћини, угледни и часни људи. У зачељу је један млад човек, живих очију и лаких покрета. Нешто прича, а селаци појмљиво слушају. С часа на час, тај млади човек разгрне врекапут, па се тек заблиста на прсима «Таковски крст IV степена». Селаци гледају, чуде се и шућоре:

— Виде ли орден Павле?

— Видех! Велика је то зверка.

— А чу ли како рече: да је син неког «консула», а?

— Чух! Тај ће нам много помоћи. Мој Мићо још је на — робији. За што? Што је оном пасјаку Милуну осекао три прста... Пет... слушај...

Млади човек поче живо говорити. Његов глас бешо сладак и примамљив. И док је он говорио, прво тихо, а после све живље и јаче, тамо, на оној ледини, вило се лепо српско оро. Лагане играчице и чили момци, мислиш лете, а пушта их врула опија, заноси. Дивно је то српско оро. Дивније од свију игара цивилизоване европе. У тој је игри изражен дух народни; осећаји, који упоредо иду са сваком покретом не заморених играча.

Младић говораше:

— Знам ја све. Правду «малају» са везаним очима, па за то и невини страдају. Ето, твој син чича Павле, труне на робији за — ништа.

— Боме за ништа, за тричава три прста Милунова...

— Па онда, настављаше овај млади човек, твој унук чича Гајо, такође је на робији. Причали ми тамо у Београду, да је на пра-Бога осуђен. А?

— На пра-Бога, синовче. Други заклао намигушу Миљу, па на њега кривицу натураше. Бог им судио...

— Ето, и то је правда. Али ја ћу то све удесити. И параграфи су наши једнаки. Окрените доле — параграф, окрените горе опет — параграф. Знам ја то, хеј!...

Селаци се чуде и са неком побожношћу гледају у овог младог човека.

* Види слике у бројевима: 12., 13., 14. и 15. «Полиц. Гл.»

Он је настављао:

— Само ћутите. Чим одем у Београд, све ће бити добро. Ево моје главе, ако вам се сви не врате кућама. Море, ја ћу то већ Министру... Шта! Море, играће он „пиширевку“ док ја само потегнем оно, што ја знам... Само, треба ми... знате...

Оро престаде. Ал' у томе часу захори се лепа српска песма... Звонки девојачки гласи мешаху се са јасним момачким гласовима. Мислиш, то меденица негде у даљини одјекује, па ти је мило, па би зажелело, да је вечно слушаш, да уживаш у оној дивној музици, коју не познаје варошки свет... Та песма беше по кад-кад прекидана звуком динара, које поједини сељаци остављаху на сто пред оним младим човеком. И да их је когод бројао, претурио би стотину. Младић лаконски узне новач и мету га у џеп.

— То је, као што вам рекох за таксу. Мени ништа не треба. Шта! Зар ја да се користим од сељака?... Јадан је и мучен то народ! Верујте ми, да више волијем једнога сељака но стотину варошке господе. Само да сте ви читали моје дело: „Историја једног француског сељака“ па би тек онда видели, како ја о сељацима нашим мислим...

Застаде. У часу превуче се неки таман облак преко његовог чела. Спазио је нешто, од чега је стрепио.

Врху опет зајеча. Из далека, на беломе коњу, појави се ерески писар...

Младић се подиже. У тај мах наста граја око совре, за којом је ово друштво седело. У гомили беше неки сиромашак, разбарушене косе, узверених очију. Око оних траља, беше опасо конопац, који до земље допираше...

— Пустињак, грајаху у гомили.

Писар ерески стиве на коњу.

Сељаци тражаху очима оног младог човека, али га не могу нигде сагледати. Нестаде га, као да је у земљу пропао.

Тај младић, не беше нико други до — Никола Милојевић. Није имао „грађанске“ куражи, да дочека ереског писара, већ је оладио за времена, да на другом ком месту своје планове настави.

Док се ово догађало на сабору у Ц. дотле је био лом у кући мајора Н.

У Београду беше добро познат мајор Н. Био је јако ужурбан и узбуђен. Хитао је, да иде у официрски дом, ал му нема „Таковски крст IV степена“. Где се то затурио?

— И нема га? виче на жену мајор Н.

— Све сам претурила, па га нигде нема. Море, да га није предигао онај учитељ из Старе Србије, који је био пре неки дан код тебе?

— Шта бунцаш којешта! Оно је честит човек. Мученик за идеју Српства... То је авангарда противу туђих навала... Остави се тога...

— Е, па ко ће ти онда узети орден?

— Ко? Враг ће га знати, тек знам, да онај учитељ није. Немој да грешин душу. Мало је њему његових јада!...

Тако је говорио овај поштен војник, а није знао, да му је баш тај „учитељ“ украо одличје, само за то, да се њиме у згодној прилици користи. И он се користио. На сабору у Ц. видели смо, како је Никола показивао испод свога врскапута „Таковски крст IV степена“. Јер, он је од овог честитог официра предигао орден.

Зар Никола није геније у стварању неваљалих дела?

(НАСТАВИЋЕ СЕ)

ИЗ ХАЈДУЧИЈЕ.

П. Јатаци.

(СВРШЕТАК).

Добросав Максић, из Лајковца, осуђен је на 5 год. робије.

Никола Рајчевић, из Дружетића, осуђен је на 10 година робије.

Исаило — Миша Јелисијевић, из Лајковца, осуђен на 5 година робије.

Сви осуђени по делу јатаковања хајдуцима Бркићу и дружини.

ПОТ Е Р А.

Јозеф Шифнер, опасан лопов. Родом је из Чешке, има 32 године; средњег је стаса, плав у опште, увек лепо одевен и као што се и из саме слике види, једна лена појава...

Јозеф је светски лопов и варалица али се најрадије задржава у Београду.

Прошле године издржао је дво-годишњи затвор у Пожаревцу, а ове године по издржању 15-дневног затвора због скитнице, протеран је на свагда у Аустро-Угарску. Приликом спровода, Јозеф је покушао да побегне испред спроводника, али му план није испео за руком.

Сазнало се, да се Јозеф опет вратио у Србију. Тога ради доносимо му слику, да би га сваки по њој могао познати и пријавити најближој власти, која ће с њим по закону поступити, и тиме ће се курталисати грађанство ове опасне лопуже.

Дамњан Алексић, шегрт обућарски из Пожаревца, утајно је 5 динара од свога мајстора, па побегао лажом за Београд. На глави има бео шешир а на ногама опанке. — Одбеглог треба упутити — спровести — начелству пожаревачком с позивом на бр. 5605 т. г.; или Управи гр. Београда.

УХВАЋЕНИ.

Милан Павковић, глумец, одбегли осуђеник београдског казног завода, чију смо слику донели у 12. броју нашега листа, ухваћен је по истој слици у Иригу, Аустро-Угарској, и тамо је притворен. Издавање његово тражиће се преко г. Министра спољ. послова.

Васа Јовановић — Ивановић, бив. раденик на електричној инсталацији у Будим-Иешти, за кога смо у потерници нашега листа у броју 14. јавили, да је тамо украо један електрични мотор — вентилатор и фебруара месеца тек. год. пребегавши у Београд, ухваћен је. На молбу овдашњег аустро-угарског консулата, наша полиција почела је трагати за Васом, и после двадесето-дневног трагања, јуче јој је пошло за руком, те га је ухватила. На своме саслушању (а саслушање је у самој управи) Васа је признао дело, за то је одмах притворен и о том његовом притвору извештен је конзулат у смислу конвенције о издавању криваца између Србије и Аустро-Угарске. Васа је родом из Новог Села у Банату. Био је и раније у Србији. Украђени мотор продао је једном оvd. кафицији за 110 дин.

ТРАЖИ СЕ.

Михајло Фаркаш, дечак, стер 16 год., ходи погрбљен, у обичном оделу, отумарао од куће свог оца Ивана Фаркаша лопача оvd. Треба га спровести Упр. гр. Беогр. на бр. 8691.

ИЗЈАВЕ, ПОРУКЕ И ОДГОВОРИ УРЕДНИШТВА.

Д. М. у К. Ствар, о којој нас питате, веома је лака. Кад је откривљени П. добар домаћин; доброг владања и да би му породица а и пољски посао пронао, ако би у ово доба био стављен у затвор по извесном истинном делу, онда се користите §. 44. полиц. уредбе, који је такве случајеве предвидео. Нас у овоме само ово интересује: да ли сте ви хтели по овоме да знате наше мишљење, или сте га хтели заодети у одећу каквога задатка. Ако је ово друго, онда није за то била потреба, јер сваки добар полицај зна, шта у оваком случају ваља радити.